

LEERLINGENZORG

Leerlingenzorg: kaders

Onze leerlingenzorg vindt plaats binnen de kaders van het rijksbeleid (Passend Onderwijs), het Zorgplan van het Samenwerkingsverband en het beleid van Movare inzake passend, boeiend en opbrengstgericht onderwijs. Wanneer we over leerlingenzorg spreken, bedoelen we de zorg voor alle leerlingen op onze school. We denken daarbij meer in termen van afstemming en minder in termen van hulpverlening. Wat zijn de belangrijkste uitgangspunten en kenmerken van onze leerlingenzorg?

Uitgangspunten en kenmerken m.b.t. deze kaders:

1. **Handelingsgerichtheid:**

Wij gaan uit van behoeften van kinderen in plaats van tekortkomingen van kinderen. Het gaat dus niet om de vraag: wat heeft dat kind, maar de vraag: wat heeft dat kind nodig. M.a.w.: wat vraagt dat kind van ons om de volgende stap te kunnen maken!

2. **Preventie:**

Onze leerlingenzorg richt zich niet alleen op het helpen bij problemen, maar zeker ook op het voorkomen van problemen. Zorgpreventie is voor de school van groot belang. Goed onderwijs is daarbij de krachtigste factor. De professionaliteit van de leerkrachten speelt bij deze preventieve zorg een sleutelrol. Effectieve instructie en effectief klassenmanagement, met een stevige pedagogisch-didactische basis en een positieve grondhouding zijn daarbij gevraagd. Die positieve grondhouding van de leerkracht zorgt er voor dat een kind zich veilig en geaccepteerd voelt ook met zijn beperkingen.

Bij de aanmelding van 4 jarigen krijgen de ouders een vragenlijst “Wie ben Ik”, zodat we een beeld krijgen van de voorschoolse ontwikkeling. Als een kind de Peuterspeelzaal heeft bezocht, vindt er een overdracht plaats via een schriftelijk verslag. Bij zij-instromers wordt er contact opgenomen met de vorige school. Alles met als doel om zo volledig mogelijk geïnformeerd te zijn over de ontwikkeling van het kind.

3. **Samenwerking in de keten van jeugdvoorzieningen:**

Om onze kinderen goed te kunnen begeleiden bij hun ontwikkeling werkt onze school samen met externe partners:

- Onderwijsbegeleiding & Ontwikkeling Movare
- Samenwerkingsverband 55.01
- Buurtnetwerk Mariarade
- Schoolmaatschappelijk werk
- Bureau Jeugdzorg

basisschool “de Voeëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

- Bureau Voortijdig Schoolverlaten
- Wijkagent
- Schoolarts

4. Samenwerking met ouders:

Wanneer wij werken aan de aanpak van een probleem betrekken wij de ouders daar zo veel mogelijk bij, hoe moeilijk dat soms ook kan zijn. Wij bespreken dan niet louter het probleem en de achterliggende oorzaken, maar zoeken vooral ook gezamenlijk naar constructieve oplossingen.

5. Het zorgprofiel:

Dit profiel is opgesteld op basis van een studiedag georganiseerd door AVS. Dit profiel bepaalt de breedte van ons handelen. Wat kunnen we al. Wat kunnen we niet, maar willen we wel kunnen en wat kunnen we niet en willen we ook niet kunnen. Voor ons concrete zorgprofiel zie bijlage.

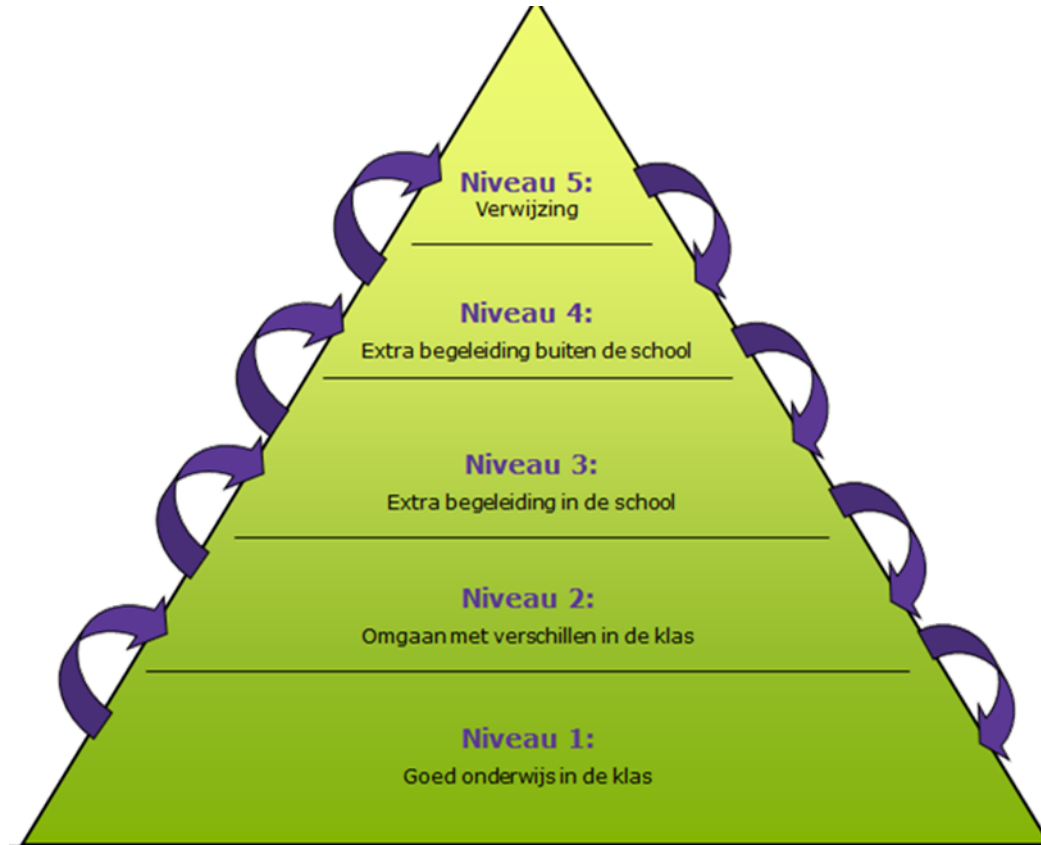
Leerlingenzorg: organisatie

Het Samenwerkingsverband beschrijft onderwijs en zorg in niveaus. Deze niveaus dienen als uitgangspunt voor het beschrijven van onze leerlingenzorg. Schematisch zien deze niveaus er zo uit:

basisschool “de Voëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

Zorgniveau 1: Goed onderwijs in de klas

1. Wij geven groepsgewijs onderwijs waarbinnen wordt gedifferentieerd. We maken hierbij gebruik van het planbord.
2. Wij geven bij de kernvakken in alle groepen instructie volgens het “directe instructiemodel”. Dit model kenmerkt zich door een aantal fasen:
  - Inleiding: terugblik, vooruitblik, voorkennis activeren en doel formuleren
  - Kern: instructie, begeleid inoefenen en zelfstandige verwerking
  - Afsluiting: evaluatie en vooruitblik
3. De verantwoordelijkheid binnen zorgniveau 1 ligt bij de groepsleraar. Deze draagt zorg voor:
  - Een goed onderwijsaanbod
  - Een goede registratie van toetsresultaten
  - Een goede (fouten)analyse van toetsgegevens
  - Een goede verslaglegging van gesprekken
  - Een goede informatie-uitwisseling tussen school en ouders.

Zorgniveau 2: Omgaan met verschillen

1. Op dit niveau ontvangen leerlingen extra zorg in de groep.
2. In iedere groep zitten leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften. Onze school gaat vanaf schooljaar 2011 werken met groepsplannen. Dit betekent dat leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften worden geclusterd. Leerlingen kunnen geclusterd worden op grond van competentie, leerstijl, relatie en autonomie.
3. De basis van onze leerlingenzorg wordt dus gevormd door het werken met groepsplannen. Drie keer per jaar maakt de groepsleerkracht een plan, waarin staat op welk niveau de leerlingen hun onderwijsaanbod krijgen. In dit groepsplan wordt rekening gehouden met de verschillen tussen leerlingen. Op deze wijze wordt het onderwijsaanbod afgestemd op de leerlingen en wordt er planmatig en cyclisch gewerkt.
4. De verantwoordelijkheid binnen zorgniveau 2 ligt bij de groepsleraar. Deze draagt zorg voor:
  - Extra zorg in de groep
  - Een goed onderwijsaanbod
  - Een beredeneerd groepsplan
  - Een goede registratie van toetsresultaten
  - Een goede verslaglegging van gesprekken
  - Een goede informatie-uitwisseling tussen school en ouders.

Zorgniveau 3: Extra begeleiding in de school

Op dit niveau gaat het om speciale zorg na intern onderzoek. Kenmerken:

1. Begeleiding en/of ondersteuning van de Intern Begeleider
In een aantal gevallen is wordt de Intern Begeleider van de school betrokken bij het ontwikkelingsproces van leerlingen. De Intern Begeleider kan de leerkracht helpen door:
  - Samen met de leerkracht het probleem in kaart te brengen
  - Samen met de leerkracht een handelingsplan op te stellen waarbij gebruik gemaakt wordt van specifieke remediërende materialen
  - Tijdens groepsbesprekingen of leerlingbesprekingen na te gaan, welke begeleiding of welk onderwijsaanbod geschikt is voor de leerlingen
  - Begeleiden of ondersteunen van de leerkracht door coaching
2. Werken met handelingsplannen

basisschool “de Voëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

Leerlingen met duidelijke ontwikkelingsproblemen worden geholpen via een individueel handelingsplan of een groepshandelingsplan. In dit handelingsplan staat informatie over het probleemsignaal, de diagnose, de leerdoelen (didactisch en pedagogisch) en de middelen om het doel te bereiken, de rol van de ouders en de evaluatie.

3. Consultatie

Onze school wordt gedurende het schooljaar ondersteund door een onderwijsbegeleider van O&O Movare. Deze orthopedagoog of psycholoog kan met de school meedenken en advies geven over de mogelijkheden t.a.v. het verbeteren van het onderwijs en de zorg. Soms kan dit via observaties van de onderwijssituatie, soms door het verrichten van diagnostisch onderzoek.

4. Binnen zorgniveau 3 zijn de groepsleerkracht en intern begeleider samen verantwoordelijk. Zij maken afspraken over:

- De begeleiding/ondersteuning
- Goede registratie van toetsresultaten
- Goede verslaglegging van gesprekken
- Goede informatie-uitwisseling tussen school en ouders.

Zorgniveau 4: Extra begeleiding buiten de school

Op dit niveau wordt op basis van een begeleidingsplan speciale zorg geboden na (extern) onderzoek. Belangrijke kenmerken van de zorg en begeleiding voor leerlingen waarbij de leerkracht hulp inschakelt van externe partners, zijn:

1. Consultatie

Ook op dit niveau denkt de orthopedagoog of psycholoog met de school mee over de mogelijkheden van de school om leerlingen zo optimaal mogelijk te begeleiden en goed onderwijs te kunnen geven. Daarnaast wordt er onderzoek gedaan om de problematiek beter in kaart te brengen. Dit onderzoek kan bestaan uit observaties, gesprekken of een gestandaardiseerde test.

2. Ontwikkelingsperspectief

Ofschoon we voor elk kind streven naar onderwijs samen met de groep, is het soms noodzakelijk om het onderwijsaanbod voor 1 of meer vakgebieden aan te passen. Voor deze leerling wordt gekeken naar het perspectief van de ontwikkeling: wat is het eindniveau van de basisschool voor dit vakgebied? Wanneer het eindniveau lager is dan het niveau “begin groep 8”, wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Dit gebeurt in samenwerking met ouders en externen.

basisschool “de Voeëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

3. Verantwoordelijkheid van de Intern Begeleider
Binnen zorgniveau 4 is de Intern Begeleider verantwoordelijk. De Intern Begeleider draagt zorg voor:
  - Goede verslaglegging van gesprekken;
  - Goede informatie-uitwisseling tussen school en ouders;
  - Schriftelijke toestemming van ouders in geval van extern onderzoek.

Zorgniveau 5: Verwijzing

Kenmerken van de zorg en begeleiding voor leerlingen waarbij de school onvoldoende kan aansluiten bij de ontwikkeling van de leerlingen, zijn:

1. Verwijzing naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO)
Scholen voor speciaal basisonderwijs zijn basisscholen bedoeld voor:
  - moeilijk lerende kinderen;
  - kinderen met opvoedingsmoeilijkheden;
  - alle andere kinderen die speciale zorg en aandacht nodig hebben.Indien van toepassing wordt samen met ouders het traject doorlopen om te komen tot verwijzing naar een school voor Speciaal Basisonderwijs.
2. De Permanente Commissie Leerlingenzorg van het samenwerkingsverband
De Permanente Commissie Leerlingenzorg van ons samenwerkingsverband is betrokken bij het toelaatbaar verklaren van leerlingen tot SBO. Voor de precieze taakomschrijving van de PCL zie bijlage het zorgplan.
3. Verwijzing naar het Speciaal Onderwijs (SO)
Scholen voor speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs zijn bedoeld voor lichamelijk, zintuiglijk of verstandelijk gehandicapte leerlingen en voor leerlingen met psychiatrische of gedragsproblemen. Indien van toepassing wordt samen met ouders het traject doorlopen om te komen tot verwijzing naar een school voor Speciaal Onderwijs.

Algemene opmerkingen:

1. Gedragscode
Onze school heet een respectprotocol en een mindmap “Respect”. Hierin staan regels, afspraken en procedures die betrekking hebben op gewenst en ongewenst gedrag bij leerkrachten, leerlingen en ouders. Het respectprotocol vormt de leidraad van hoe wij met elkaar om willen gaan. Een samenvatting van het protocol staat op onze website.
2. Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld

basisschool “de Voëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

Op 1 januari treedt de “Wet Verplichte Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling” in werking. In het kader van kwaliteitszorg wordt de plicht opgelegd een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Alle MOVARE-scholen worden hierin begeleid door het R.A.K. (Regionale Aanpak Kindermishandeling).

3. Verwijsindex risicojongeren

Dit is een instrument dat in de regio Parkstad wordt gebruikt door alle ketenpartners in de jeugdzorg. In geval van een vermoeden van kindermishandeling zal de medewerker doorgaans niet alleen de stappen van de meldcode zetten, maar daarnaast ook moeten overwegen of een melding zou moeten worden gedaan in de verwijsindex risicojongeren (0-23 jaar). Deze verwijsindex heeft tot doel om medewerkers die met hetzelfde kind te maken hebben met elkaar in contact te brengen als zij beiden risico's signaleren met betrekking tot, kort gezegd, een onbedreigde ontwikkeling naar volwassenheid van de leerling. Doel daarvan is te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de leerling en zijn gezin. We wijzen er met nadruk op dat de het niet gaat om een keuze tussen een melding in de verwijsindex of de stappen van de meldcode, maar dat beide acties bij vermoedens van kindermishandeling aan de orde zijn omdat ze elkaar ondersteunen.

4. Beleid m.b.t. rugzakleerlingen

Rugzakleerlingen zijn kinderen met een handicap of beperking die gebruik maken van leerlinggebonden financiering (LGF). Het doel van LGF is de emancipatie en integratie van leerlingen met een handicap in het reguliere onderwijs te bevorderen. Onze school is er van overtuigd dat het goed is voor kinderen met een beperking om in hun eigen buurt naar school te kunnen en dat ze mede daardoor beter integreren in de maatschappij. Deze kinderen horen er bij en een bijkomend voordeel is dat andere kinderen op deze manier leren omgaan met kinderen met een beperking. Zie bijlage voor ons stappenplan rugzakleerlingen.

Bijlage: Met de rugzak naar school

Vanaf 1 augustus 2003 treedt de nieuwe wettelijke *Regeling leerlinggebonden financiering* in werking. Dat betekent dat vanaf dat moment leerlingen met een handicap geïntegreerd in het basisonderwijs geplaatst kunnen worden, voorzien van een zogenaamd rugzakje. Daarin zitten middelen om een daadwerkelijke integratie ook effectief mogelijk te maken.

De volgende leerlingen komen in aanmerking voor een leerlinggebonden financiering:

Cluster 2: leerlingen met gehoor en spraak/taalproblemen

Cluster 3: leerlingen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap en langdurige ziekten (spasticiteit, syndroom van Down, astma, epilepsie, reuma)

Cluster 4: leerlingen met gedrags- en psychiatrische problemen (bijv. ADHD, autisme, NLD)

Cluster 1: blinden en slechtzienden vallen vooralsnog het “rugzakverhaal”.

Het is uiteraard belangrijk dat het budget terechtkomt bij die leerlingen die dat daadwerkelijk nodig hebben. Daarom is er een speciale toelatingsprocedure ingevoerd, de zogenaamde commissies voor indicatiestelling (CVI). Deze zullen op grond van landelijk vastgestelde criteria bepalen of gehandicapte kinderen recht hebben op een plaats in een speciale school of een rugzak.

De speciale scholen hebben zich gebundeld in regionale expertisecentra (REC's). Elk cluster heeft zijn eigen REC en daaraan gekoppeld zijn eigen CVI. *Ouders* zijn altijd degenen die de aanmelding moeten doen.

Indien het CVI bepaald heeft dat een kind recht heeft op de extra zorg, hebben de ouders twee keuzemogelijkheden:

- een speciale school van het REC (bijv. Mgr. Hansschool, Fransiscusoord, Catharinaschool, Buitenhof)
- een reguliere basisschool met een rugzak waarin 19 fre's en €850 voor extra zorg (bij meervoudig gehandicapten is dat iets meer).

Indien het CVI geen positief advies geeft volgt er een andere procedure. Dan komt de leerling terecht via de PCL in het samenwerkingsverband of kunnen de ouders in beroep gaan.

Wat betekent dat nu voor de basisschool?

basisschool “de Voëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

Uitgangspunt is dat basisscholen een wettelijke opdracht hebben om gedifferentieerd onderwijs te geven en om in te spelen op de behoefte van de zorgleerlingen. Maar de aard en zwaarte van de handicap en feitelijke onmogelijkheden maken het mogelijk niet te voldoen aan een plaatsingsverzoek van ouders.

Op grond van bovengenoemd uitgangspunt zal over elke leerling die aangemeld wordt op school en waar bij aanmelding duidelijk is dat een extra zorginvestering gevraagd wordt, *een individueel besluit* genomen worden.

Hiervoor heeft de school *een procedure* opgesteld die er als volgt uitziet:

1. Een oriënterend gesprek met de ouders
  - Waarom kiezen ouders voor onze school en niet voor speciaal onderwijs.
  - Wat is hun verwachting t.a.v. onderwijsaanbod, duur van het verblijf etc.
  - Wat zijn de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind.
  - Zijn er nog aanvullende gegevens nodig en waar zijn die te halen.
2. Een gesprek met directie en intern begeleider
3. Het formuleren van een voorstel op grond van de verzamelde informatie over desbetreffende leerling
4. Het horen van het team
5. Het nemen van een besluit (bij voorkeur binnen zes weken na het eerste gesprek met de ouders)

Criteria die een rol spelen bij het nemen van een plaatsingsbesluit:

- De mate waarin de leerling leerbaar is en zich nog kan ontwikkelen
  - De zwaarte van de handicap
  - De groepssamenstelling waar de leerling geplaatst moet worden
  - Het aantal gehandicapte leerlingen dat al op school wordt opgevangen
  - De expertise van de leerkrachten
  - De gebouwelijke situatie
6. Het formeel schriftelijk melden van het besluit aan de ouders.
    - Bij een positief besluit kan de school in overleg met ouders en REC over gaan tot het uitzetten van een plan van aanpak voor desbetreffende leerling.

Bij een negatief besluit kunnen ouders, nadat het besluit is toegelicht in een gesprek, bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag. Het advies van een apart door de minister ingestelde commissie is dan bindend.

basisschool “de Voeëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

Bijlage: Zorgprocedure

Zorgsysteem Bs. de Voeëgelsjtang

0. Inleiding en verantwoording.....	10
1.1 Planmatig handelen bij rekenen:	11
1.2 Planmatig handelen bij technisch lezen:	11
1.3 Planmatig handelen bij begrijpend lezen:	12
1.4 Planmatig handelen bij spelling:	12
1.5 Planmatig handelen bij kleuters:	12
1.6 Planmatig handelen bij sociaal – emotionele ontwikkeling:.....	13
2. Procedures:	14
2.1 Procedure aanmelding logopedie:	14
2.2 Procedure spreekuur:	14
2.3 Procedure zorggesprekken:	14
2.4 Procedure bij aparte leerlijnen.....	14
2.5 Procedure bij kleuterverlenging en doubleren	14
2.6 Procedure bij (hoog-)begaafden	15
2.7 Procedure aanmelding PCL (permanente commissie leerlingenzorg):	15
2.8 Met de rugzak naar school.....	16
3. Verwijzing naar derden (Bureau Jeugdzorg, Wickraderheem, Virenze, Amacura e.d.).....	17
4. Documenten (te verkrijgen bij de IB-er):.....	18
Formulier aanmelding leerlingbespreking:	18
Formulier handelingsplan:.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5. Toetskalender:.....	18
6. Afdrukrooster Citogegevens:	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

0. Inleiding en verantwoording

Dit zorgsysteem geeft algemene informatie met betrekking tot het planmatig handelen binnen onze school, de daarbij geldende procedures in het kader van zorgactiviteiten en de te gebruiken documenten.

Deze informatie is bedoeld voor het onderwijzend personeel ter ondersteuning van hun dagelijks handelen als groepsleerkracht:

- Naslagwerk voor te volgen procedures.
- Kopieerbladen voor te gebruiken zorgdocumenten.

1. Planmatig handelen:

1.1 Planmatig handelen bij rekenen:

1. Problemen signaleren (groepsleerkracht):
  - observaties
  - methode gebonden toetsen (Rekenrijk)
  - Cito rekentoetsen: afname volgens toetskalender en de gegevens invoeren op de computer.
2. Problemen analyseren (groepsleerkracht en/of IB-er) en door middel van foutenanalyse of categorieënoverzicht komen tot:
  - groepsaanpak
  - individuele aanpak door extra zorg in de klas (herhaalde instructie, maatjeswerk)
  - Bij een D of E score overlegt de groepsleerkracht met de IB-er of deze een diagnostisch onderzoek moet afnemen.
3. Oplossingen bespreken en toepassen (groepsleerkracht en/of IB-er) en eventueel met behulp van diagnostisch onderzoek komen tot:
  - groepsplan
  - extra zorg zoals extra instructie, maatjeswerk, aanpassingen in hoeveelheid
  - individueel handelingsplan
4. Evaluatie (groepsleerkracht en/of IB-er):

Indien het probleem niet is opgelost, kan gekozen worden voor herhaling van de procedure 2 en 3, een leerling aanmelden voor extern onderzoek of het opzetten van een ontwikkelingsperspectief.

1.2 Planmatig handelen bij technisch lezen:

1. Problemen signaleren (groepsleerkracht):
  - observaties
  - methode gebonden toetsen (Veilig Leren Lezen en Estafette)
  - herfstsignalering en wintersignalering in groep 3
  - DMT volgens de toetskalender en gegevens invoeren op de computer
  - AVI toetsen volgens de toetskalender
  - Cito leestehnik en leestempo
2. Problemen analyseren (groepsleerkracht en/of IB-er) en door middel van foutenanalyse komen tot:
  - Groepsaanpak (duolezen, maatjeswerk)
  - individuele aanpak door extra zorg
3. Oplossingen bespreken en toepassen (groepsleerkracht en/of IB-er) en eventueel met behulp van diagnostisch onderzoek (Struiksma, EMT, Klepel) komen tot:
  - groepsplan
  - individueel handelingsplan
4. Evaluatie (groepsleerkracht en/of IB-er):

Indien het probleem niet is opgelost, kan gekozen worden voor herhaling van de procedure 2 en 3 of leerling inbrengen op leerlingbespreking of spreekuur of aanmelden voor (dyslexie-)onderzoek.

1.3 Planmatig handelen bij begrijpend lezen:

1. Problemen signaleren (groepsleerkracht):
  - observaties
  - methode gebonden toetsen (Lezen in beeld)
  - Cito Begrijpend Lezen (groep 3 tot en met 8) volgens de toetskalender.
2. Problemen analyseren (groepsleerkracht en/of IB-er):
  - groepsaanpak
  - individuele aanpak door extra zorg
3. Oplossingen bespreken en toepassen (groepsleerkracht en/of IB-er):
  - groepsplan
  - individueel handelingsplan
4. Evaluatie (groepsleerkracht en/of IB-er.):
Indien het probleem niet is opgelost, kan gekozen worden voor herhaling van de procedure 2 en 3 of leerling inbrengen op leerlingbespreking of spreekuur.

1.4 Planmatig handelen bij spelling:

1. Problemen signaleren (groepsleerkracht):
  - observaties
  - methode gebonden toetsen (Taalverhaal)
  - Cito Spelling voor de groepen 3 tot en met 8 volgens de toetskalender
2. Problemen analyseren (groepsleerkracht en/of IB-er) en door middel van foutenanalyse komen tot:
  - groepsaanpak
  - individuele aanpak door extra zorg
  - diagnostische toetsen (Struiksmā).
3. Oplossingen bespreken en toepassen (groepsleerkracht en/of IB-er) en eventueel met behulp van diagnostisch onderzoek komen tot:
  - groepsplan
  - individueel handelingsplan
  - eigen leerlijn
4. Evaluatie (groepsleerkracht en/of IB-er):
Indien het probleem niet is opgelost, kan gekozen worden voor herhaling van de procedure 2 en 3, een leerling aanmelden voor extern onderzoek of het opzetten van een ontwikkelingsperspectief.

1.5 Planmatig handelen bij kleuters:

- Problemen signaleren (groepsleerkracht):
- observaties
  - screening door logopediste
  - Cito Taal voor Kleuters volgens de toetskalender

basisschool "de Voëgelsjtang"

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

- Cito Ordenen volgens toetskalender
- Pravoo leerlingvolgsysteem (volgens halfjaarlijkse peilpunten) *

Problemen analyseren (groepsleerkracht en/of IB-er):

- groepsaankpak
- individuele aankpak door extra zorg in de klas
- bij een D of E score (Cito) overlegt de groepsleerkracht met de IB-er welke actie ondernomen moet worden
- Bij uitval op Pravoo wordt gebruik gemaakt van de diagnose- en begeleidingshulp in de handleiding

Oplossingen bespreken en toepassen (groepsleerkracht en/of IB-er, logopediste):

- groepsplan
- individueel handelingsplan
- een leerling kan in aanmerking komen voor TAB (taal ambulante begeleiding van O en O) of voor VVE (vroeg voorschoolse eductaie)

Evaluatie (groepsleerkracht en/of IB-er, logopediste):

Indien het probleem niet is opgelost, kan gekozen worden voor herhaling van de procedure 2 en 3 of leerling inbrengen op leerlingbespreking of spreekuur of binnen het buurtnetwerk.

* Het Pravoo leerlingvolgsysteem wordt afgenomen voor alle leerlingen. De peilpunten zijn:

1. binnengekomen 4-jarigen
2. half groep 1
3. eind groep 1
4. half groep 2
5. eind groep 2

Leerlingen die in groep 1 instromen in de maanden augustus, september en oktober slaan peilpunt 2 over (bij twijfel wel invullen op gekopieerd blad). Voor kinderen die na november instromen en waarschijnlijk meer dan twee jaar over groep 1 en 2 doen, wordt peilpunt 1 afgenomen. Daarna krijgen de kinderen ontwikkelingsgelegenheid en begint na de grote vakantie de halfjaarlijkse afname. De persoonlijke ontwikkelingsboekjes worden na peilpunt 1 in het dossier toegevoegd.

1.6 Planmatig handelen bij sociaal – emotionele ontwikkeling:

1. Problemen signaleren (groepsleerkracht):

- observaties
- Pravoo leerlingvolgsysteem voor groep 1 en 2
- afname Scol (sociaal emotionele competentie) volgens toetskalender

2. Problemen analyseren (groepsleerkracht):

Voor groep 1 en 2 wordt gebruik gemaakt van de diagnose- en begeleidingshulp. Daarnaast kan het handboek voor gedrag van Pravoo gebruikt worden.

Verder onderzoek m.b.v. de SEV en SVL.

Leerlingen met gedragsproblemen worden besproken met de interne begeleider en in bouw- of teamvergaderingen. Daarnaast worden leerlingen met gedragsproblemen vaak ingebracht in het schoolmaatschappelijk werk of buurtnetwerk.

3. Oplossingen bespreken en toepassen:

basisschool "de Voëgelsjtang"

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

In de handleidingen van Pravoer en de Scol staan handelingsadviezen. Afhankelijk van de aard van de problematiek worden handreikingen t.a.v. de aanpak gegeven aan leerkrachten en/of ouders. Ook kan worden overgegaan tot nader onderzoek of vindt verwijzing plaats naar hulpverleningsinstanties (o.a. Alcander, bureau Jeugdzorg, Wickraderheem, psychologenpraktijken zoals Virenze en Amacura).

4. Evaluatie:

Er vindt regelmatig terugkoppeling en aanpassing plaats via de interne begeleider en/of het spreekuur, buurtnetwerk en andere instanties.

2. Procedures:

2.1 Procedure aanmelding logopedie:

De schoollogopediste screent alle vijfjarigen. In alle andere gevallen neemt de groepsleerkracht en/of de IB-er contact op met de schoollogopediste. Zij onderzoekt de leerlingen, stelt hulpprogramma's op en zorgt eventueel voor verwijzing naar privé-logopedie of Adelante.

2.2 Procedure spreekuur:

Ongeveer zes keer per jaar is er een spreekuur met een schoolpsycholoog of orthopedagoog. Groepsleerkrachten kunnen in overleg met de IB-er leerlingen aanmelden. Groepsleerkrachten kunnen zelf op gesprek komen en/of vragen voor een observatie. Vooraf moet het probleem kort omschreven zijn. Dit kan a.d.h.v. een korte vragenlijst voor de leerkracht. Indien relevant zorgt de groepsleerkracht voor toets- of andere gegevens. Tijdens het spreekuur wordt de hulpvraag van de leerkracht besproken, wordt de ontwikkeling van de leerling gevolgd, worden afspraken gemaakt over handelingsplannen, wordt bekeken of onderzoek of verwijzing nodig is, vinden gesprekken met ouders plaats. De IB-er zorgt voor uitnodigingen, toestemmingverklaringen, aanvragen e.d. in overleg met groepsleerkracht, ouders en psycholoog/orthopedagoog. De IB-er maakt de agenda en zorgt voor de verslaglegging. De verslagen worden door de IB-er en/of groepsleerkracht in het dossier toegevoegd.

2.3 Procedure zorggesprekken:

Drie keer per jaar vindt er een groepsbespreking plaats tussen leerkracht en IB-er. Tijdens deze gesprekken wordt de ontwikkeling (cognitief en sociaal emotioneel) van de groep besproken. De leerkracht zorgt voor alle relevante gegevens. De leerkracht maakt zelf een verslag van de afspraken. Tussentijds zijn er ook leerlingbesprekingen mogelijk. Dat kan zowel individueel met de IB-er als op bouw- teamvergaderingen. In zo'n geval vullen de leerkrachten het formulier "leerlingbespreking" in en geeft dat vooraf aan de IB-er.

2.4 Procedure bij het individueel ontwikkelingsperspektief.

Hiervoor volgen wij de wettelijke kaders en afspraken die gemaakt zijn in het SWV 55.01.

2.5 Procedure bij kleuterverlenging en doubleren

Aan het eind van een schooljaar zijn er kinderen waar van wij vinden dat ze het schooljaar beter nog eens over kunnen doen. Criteria die bij deze beslissing een rol spelen zijn:
- als de Cito taal en ordenen en de Pravoer (groepen 1 en 2) onvoldoende zijn

basisschool "de Voëgelsjtang"

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

- én als de leerling onvoldoende rijping heeft gehad, bij alles hulp nodig heeft, niet zelfstandig aan de slag kan en het welbevinden niet goed is (te toetsen m.b.v. observaties door de leerkracht, gesprekken met ouders en leerkracht en/of leerling, Pravoo)
- als leerprestaties voor lezen, rekenen en spelling bij *herhaling* en op *meerdere vakgebieden* onvoldoende zijn (Cito en methodegebonden toetsen) en de extra hulp die al geboden is niet het gewenste effect oplevert
- als de leerling in groep 3 m3 in juni niet gehaald heeft
- als de sociaal-emotionele ontwikkeling stagneert als gevolg van de zwakke leerprestaties
- en als de leerkracht doubleren als zinvol ervaart.

Gedurende het schooljaar zijn er een aantal momenten geweest waarop met de ouders gecommuniceerd is over de ontwikkeling en leerprestaties van hun kind (minimaal twee keer tijdens de oudergesprekken).

Bij leerlingen die al een kleuterverlenging hebben gehad, is een doublure in de latere leerjaren niet uitgesloten. Per geval wordt dan bekeken of zittenblijven een optie is.

Indien mogelijk wordt samen met de ouders de beslissing kleuterverlenging of doubleren genomen. Indien dit problemen oplevert is het advies van de leerkracht doorslag gevend.

Ouders die weigeren hebben de keuze om een andere basisschool te kiezen of te ondertekenen dat zij tegen het advies van de leerkracht in handelen.

In dossier vermeldt de leerkracht op welke gronden de leerling doubleert.

2.6 Procedure bij (hoog-)begaafden

Zorg op groepsniveau:

De leerkracht signaleert a.d.h.v. het Cito LVS welke leerling(-en) bij herhaling (ook in de vorige leerjaren) in de hoge A niveaus scoren (zie hiervoor het groepsoverzicht van Cito LVS). De leerkracht kan in de handleiding van de methodes extra (verrijkings-)opdrachten vinden (bijv. kopieerbladen). Dit kan gerelateerd zijn aan de leerstof, maar ook aan andere vak/vormingsgebieden (werkstukken, inzet computer, zelfcorrigerende (spel-)materialen).

De leerkracht signaleert a.d.h.v. gedragskenmerken en sociaal emotionele ontwikkeling.

De leerkracht let tijdens oudergesprekken op signalen van de ouders en het kind.

De leerkracht houdt verslaglegging bij in zijn/haar klassenboek.

Zorg op schoolniveau:

Indien noodzakelijk wordt er samen met de IB-er een plan opgesteld en wordt er samen gezocht naar geschikte werkvormen, verdiepingsstof en materialen. Tevens kan er gekeken worden of de leerling samen met andere kinderen aan een groepsopdracht kan werken. Dit om ook de sociale vaardigheden te stimuleren. Hiervoor kunnen we gebruikmaken van o.a. de suggesties, coöperatieve werkvormen en opdrachten uit de boeken "Meervoudige intelligentie" van Kagan en Kagan en andere materialen die in de orthotheek aanwezig zijn.

Zorg op macroniveau:

Indien er vermoedens zijn van (hoog-)begaafdheid bij een leerling kan de IB-er de onderwijsbegeleidingsdienst inschakelen of doorverwijzen naar Virenze of een andere instantie (bijv. Amacura). Deze kunnen dan een onderzoek doen naar (hoog-)begaafdheid. Uiteraard alles na overleg met de ouders/verzorgers.

2.7 Procedure aanmelding PCL (permanente commissie leerlingenzorg):

In dit geval gelden de afspraken van het SWV:

basisschool "de Voëgelsjtang"

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

De school heeft schoolintern gedaan wat in haar vermogen ligt, alle genomen stappen staan duidelijk omschreven in het dossier.

De leerkracht en/of de IB-er vult het onderwijskundig rapport in. Dat wordt opgestuurd naar het centrale meldpunt met vermelding of het gaat om ambulante begeleiding of om een vraag om een beschikking voor het SBO.

De ouders vullen het formulier "aanvraag toelaatbaarheid speciale school voor basisonderwijs" in en sturen dat naar de PCL.

De PCL heeft de wettelijke taak om op aanvraag van de **ouders** te bepalen of plaatsing van een leerling op een speciale school voor basisonderwijs noodzakelijk is (zie verder het zorgplan).

Krijgt de leerling geen beschikking SBO, dan blijft deze in het BAO. Er kan dan wel overwogen worden een BAO te zoeken die de hulpvraag van het kind wel kan beantwoorden.

Krijgt de leerling een beschikking SBO, dan melden de ouders de leerling aan bij het SBO.

Krijgt de leerling geen beschikking SBO, maar wordt door de PCL aangegeven dat de leerling een SO-verwijzing heeft, dan wordt dit aan ouders en BAO kenbaar gemaakt. Ouders en BAO maken een afspraak voor een intakegesprek bij de betreffende SO. Hierna wordt de procedure indicatiestelling gestart.

Zijn de ouders het niet eens met het advies van de PCL, dan kunnen zij binnen 6 weken hierop in beroep gaan. Uitspraak hiervan is bindend.

Besluiten de ouders om na afgeven van de beschikking de leerling toch in de basisschool te laten, terwijl deze duidelijk aangeeft in handelingsverlegenheid te zitten, dan moet de BAO de ouders hier uitdrukkelijk op attenderen en kan de BAO mogelijk een verwijderingprocedure opstarten.

Besluit de BAO om de leerling alsnog te behouden, dan worden afspraken over de te volgen werkwijze (leerlijn, handelingsplan etc.) schriftelijk vastgelegd en ondertekent door ouders.

2.8 Met de rugzak naar school

Vanaf 1 augustus 2003 treedt de nieuwe wettelijke *Regeling leerlinggebonden financiering* in werking. Dat betekent dat vanaf dat moment leerlingen met een handicap geïntegreerd in het basisonderwijs geplaatst kunnen worden, voorzien van een zogenaamd rugzakje. Daarin zitten middelen om een daadwerkelijke integratie ook effectief mogelijk te maken.

De volgende leerlingen komen in aanmerking voor een leerlinggebonden financiering:

Cluster 2: leerlingen met gehoor en spraak/taalproblemen

Cluster 3: leerlingen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap en langdurige ziekten spasticiteit, syndroom van Down, astma, epilepsie, reuma)

Cluster 4: leerlingen met gedrags- en psychiatrische problemen (bijv. ADHD, autisme, NLD)

Cluster 1: blinden en slechtzienden vallen vooralsnog buiten het "rugzakverhaal".

Het is uiteraard belangrijk dat het budget terechtkomt bij die leerlingen die dat daadwerkelijk nodig hebben. Daarom is er een speciale toelatingsprocedure ingevoerd, de zogenaamde commissies voor indicatiestelling (CVI). Deze zullen op grond van landelijk vastgestelde criteria bepalen of gehandicapte kinderen recht hebben op een plaats in een speciale school of een rugzak.

De speciale scholen hebben zich gebundeld in regionale expertisecentra (REC's). Elk cluster heeft zijn eigen REC en daaraan gekoppeld zijn eigen CVI. *Ouders* zijn altijd degenen die de aanmelding moeten doen.

basisschool "de Voeëgelsjtang"

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

Indien het CVI bepaald heeft dat een kind recht heeft op de extra zorg, hebben de ouders twee keuzemogelijkheden:

- een speciale school van het REC (bijv. Mgr. Hanssenschool, Fransiscusoord, Catharinaschool, Buitenhof)
- een reguliere basisschool met een rugzak waarin 19 fre's en €850 voor extra zorg (bij meervoudig gehandicapten is dat iets meer).

Indien het CVI geen positief advies geeft volgt er een andere procedure. Dan komt de leerling terecht via de PCL in het samenwerkingsverband of kunnen de ouders in beroep gaan.

Wat betekent dat nu voor de basisschool?

Uitgangspunt is dat basisscholen een wettelijke opdracht hebben om gedifferentieerd onderwijs te geven en om in te spelen op de behoefte van de zorgleerlingen. Maar de aard en zwaarte van de handicap en feitelijke onmogelijkheden maken het mogelijk niet te voldoen aan een plaatsingsverzoek van ouders.

Op grond van bovengenoemd uitgangspunt zal over elke leerling die aangemeld wordt op school en waar bij aanmelding duidelijk is dat een extra zorginvestering gevraagd wordt, *een individueel besluit* genomen worden.

Hiervoor heeft de school **een procedure** opgesteld die er als volgt uitziet:

7. Een oriënterend gesprek met de ouders
  - Waarom kiezen ouders voor onze school en niet voor speciaal onderwijs.
  - Wat is hun verwachting t.a.v. onderwijsaanbod, duur van het verblijf etc.
  - Wat zijn de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind.
  - Zijn er nog aanvullende gegevens nodig en waar zijn die te halen.
8. Een gesprek met directie en intern begeleider
9. Het formuleren van een voorstel op grond van de verzamelde informatie over desbetreffende leerling
10. Het horen van het team
11. Het nemen van een besluit (bij voorkeur binnen zes weken na het eerste gesprek met de ouders)
Criteria die een rol spelen bij het nemen van een plaatsingsbesluit:
  - De mate waarin de leerling leerbaar is en zich nog kan ontwikkelen
  - De zwaarte van de handicap
  - De groepssamenstelling waar de leerling geplaatst moet worden
  - Het aantal gehandicapte leerlingen dat al op school wordt opgevangen
  - De expertise van de leerkrachten
  - De gebouwelijke situatie
12. Het formeel schriftelijk melden van het besluit aan de ouders.
  - Bij een positief besluit kan de school in overleg met ouders en REC over gaan tot het uitzetten van een plan van aanpak voor desbetreffende leerling.
  - Bij een negatief besluit kunnen ouders, nadat het besluit is toegelicht in een gesprek, bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag. Het advies van een apart door de minister ingestelde commissie is dan bindend.

Mogelijkheden en onmogelijkheden van Bs. de Voeëgelsjtang zijn opgenomen in het zorgprofiel.

3. Verwijzing naar derden (Bureau Jeugdzorg, centrum voor jeugd en gezin, psychologenpraktijken e.d.)

basisschool “de Voeëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

Verwijzing door school naar dergelijke instanties, zal altijd in overleg gaan met ouders, leerkrachten en IB-er. Ook via schoolmaatschappelijk werk of het buurtnetwerk kunnen kinderen of gezinnen ingebracht en verwezen worden. Er is toestemming van ouders nodig (behalve bij een crisismelding). Indien nodig vult school de aanvraagformulieren in en levert gegevens aan. Het komt regelmatig voor dat ouders via een ander circuit (buiten school om) bij dergelijke instanties terecht komen. In dat geval is school afhankelijk van de ouders voor informatie.

4. Documenten;

Formulier aanmelding leerlingbespreking, groepsoverzicht, groepsplan en handelingsplan zijn digitaal:

Toetskalender

basisschool "de Voeëgelsjtang"

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

Toetskalender

	augustus	september	oktober	november	december	januari
groep 1						Cito: Taal voor Kleuters m1 Cito: ordenen m1
groep 2			Scol			Cito: Taal voor kleuters m2 Cito: ordenen m2
groep 3			Scol			DMT Cito: rekenen m3 Techn lezen m3 Spelling m3
groep 4			Scol	AVI en DMT 2009		Cito: rekenen m4 Techn lezen m4 Begrijpend lezen Spelling m4
groep 5			Scol	AVI en DMT 2009	Cito: Begr. Lezen	Cito: begr. lezen Cito: rekenen m5 Leestempo m5/e5 Spelling m5
groep 6			Scol	AVI en DMT 2009	Cito: Begr. Lezen	Cito: begr. lezen Cito: rekenen m6 Leestempo m6/e6 Spelling m6
groep 7			Scol	AVI en DMT 2009	Cito: Begr. Lezen	Cito: begr. lezen Cito: rekenen m7 Leestempo m7/e7 Spelling m7
groep 8			Scol	AVI en DMT 2009	Cito: Begr. Lezen 98	Cito: begr. lezen 98 Cito: rekenen m8 Leestempo m8 Spelling m8

basisschool “de Voeëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl

	februari	maart	april	mei	juni	juli
groep 1		Scol		Cito: TVK e1 Cito: ordenen e1		
groep 2		Scol		Cito: TVK e2 Cito: ordenen e2		
groep 3	Cito: rekenen m3	Scol AVI en DMT 2009			Cito: spelling e3 DMT en AVI Techn lezen e3 Cito: begr. lezen e3 Cito: rekenen e3	
groep 4	Cito: begr. lezen m4	Scol AVI en DMT 2009			Cito: spelling e4 Techn lezen e4 Cito:begr. lezen e4 AVI en DMT Cito: rekenen e4	
groep 5	Cito: begr. lezen m5	Scol AVI en DMT 2009			Cito: spelling e5 AVI Cito: rekenen e5	
groep 6	Cito: spelling Cito: begr. lezen m6	Scol AVI en DMT 2009			Cito: spelling e6 AVI Cito: rekenen e6	
groep 7	Cito: spelling Cito: begr. lezen m7	Scol AVI en DMT 2009	Cito: entreetoets	Cito: entreetoets	Cito: entreetoets Cito: rekenen e7 Cito: spelling e7	
groep 8	Cito: eindtoets Cito: spelling m8 Cito: begr. lezen m8	Scol				

basisschool “de Voeëgelsjtang”

Kloosterstraat 2a 6431 LW Hoensbroek tel. 045- 5214499 fax. 045- 5630064 e-mail: Rkbsdevoeegelsjtang@movare.nl